

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 8.	Utgitt 7 februar.	1917
--------	-------------------	------

Plakat

3 febr.

indeholdende vedtægt for Norges Brandkasses løsøreforsikring.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

Istedenfor de i plakat av 14 juli 1914 indeholdte bestemmelser skal fra 1 januar 1917 gjælde følgende:

§ 1. Norges Brandkasses virksomhet utvides til ogsaa at omfatte forsikring av løsøre av enhver art med undtagelse av, hvad nedenfor i § 3 uttrykkelig er utelukket.

De i lov om Norges Brandkasse fastsatte bestemmelser skal ogsaa gjælde løsøreforsikringen, forsaavidt de derpaa er anvendelige, og der ikke i nærværende vedtægt derom gives avvikende forskrift. Alle anvisninger vedkommende løsøreforsikringen skal istedenfor av kontorchefen (jfr. lovens § 17) paraferes av den for løsøreforsikringen ansatte chef.

Løsøreforsikringen skal danne en særskilt gjensidig avdeling med egen kasse.

§ 2. Haandverkeres og fabrikkers beholdninger av materialer, færdig og under arbeide værende produkt kan forsikres i den utstrekning, som direktionen — under hensyntagen til de foreliggende forhold — finder forsvarlig.

Forsaavidt haandverkeres beholdning av færdige produkter omfatter delvis indkjøpte varer, kan disse indbefattes i forsikringen, naar dette forhold ikke forrykker forutsetningene forøvrig.

Ved forsikring av besætning maa oplyses om, hvorledes utgangsdører til det frie er ordnet fra de rum, hvor besætningen befinder sig. Hvor eneste adgang til besætningens opholdssteder gaar gjennem rum, hvori findes fôroplag, tegnes ikke forsikring paa besætning.

§ 3. Utelukket fra forsikring er handelsmænds

3 febr. varebeholdning samt værdipapirer og andre dokumenter, penger, uforarbeidet guld og sølv, sprængstoffer, fyrverkerisaker, saavel som ildsfarlige kemiske stoffer.

§ 4. Overflytning av forsikret løsøre til anden eiendom eller forandring i det bestaaende forsikringsforhold skal anmeldes til Brandkassen eller dens kommissionærer (jfr. § 27).

Er fjernelse fra den forsikrede eiendom kun midlertidig, saasom naar fæ sendes til sæters eller paa andet beite, løsøregjenstande er ute til forædling, reparation eller i utlaan, eller sedvanlige effekter medtages paa reise eller — efter anmeldelse som ovenfor bestemt — under andet midlertidig ophold inden landets grænser, ansees forsikringen bestaaende.

Forandret fordeling av løsøre mellem de forskjellige bygninger paa den forsikrede eiendom har ingen indflydelse paa forsikringen, medmindre der for ildsfarlige bygninger er forbeholdt eller angitt en bestemt fordeling.

§ 5. Forsikringsværdien av almindelig løsøre, saasom indbo, maskiner, redskaper, skal angives efter almindelige priser med fradrag for den ved bruk, ælde, manglende vedlikehold eller andre omstændigheter forårsakede værdiforminskelse. Forsikringsværdien av avling, andre forraad, besætning samt beholdninger av inventar, materialer, fabrikat og lignende, skal angives efter almindelig markedspris.

Den samlede forsikringssum maa være delelig med 10.

§ 6. Brandtakstbestyrerne skal saavidt mulig benyttes som kommissionærer for løsøreforsikringen. Hvor dette ikke lar sig gjøre eller findes uhensigtsmæssig, har direktionen adgang til at ansætte egne kommissionærer. Brandkassens kommissionærer maa ikke samtidig uten direktionens samtykke være agenter for private brandforsikringsselskaper.

Den nærmere ordning av kontingentens opkrævning og regnskapsforholdet forøvrig bestemmes av direktionen.

§ 7. Den, som ønsker sit løsøre forsikret i Brandkassen, kan naarsomhelst fremsætte begjæring herom, med angivelse av paa hvilken eiendom og i hvilke bygninger paa denne forsikringsgjenstandene befinner sig. Over disse indleverer han en av ham underskrevet fortegnelse, hvori han med spesifikasjon for hver art, saasom indbo, avling, besætning, redskaper, materialer etc. angir værdien for hver art, samt saavidt mulig hvorledes disse er fordelt paa de enkelte bygninger. Dog maa værdien av løsøre, som maatte bero i nogen bygning, som er henført til ildsfarlig avdeling, altid særskilt angives. Smykker, forarbeidet guld og sølv samt gjenstande, der har en egen videnskabelig, kunst- eller liebhaververdi, maa, hvis de enkeltvis ønskes forsikret for mer end kr. 500,00, være spesifisert i fortegnelsen, likesom andre usedvanlig

kostbare gjenstande eller dyr bør opføres særskilt. Forsaavidt 3 febr.
gjenstandene i fortegnelsen kun er benævnt efter arten, er alle
til de forskjellige arter hørende gjenstande, som til enhver tid
befinder sig i de ved forsikringen angivne bygninger, indbefattet
under forsikringen.

Forsikringstageren er forpligtet til at anvende den største
samvittighetsfuldhet ved meddelelsen av sine opgaver og er an-
svarlig for deres rigtighet. Brandkassen har ret til naarsom-
helst at undersøke opgaverne. Leveres der falske eller i væ-
sentlige dele urigtige opgaver, kan forsikringen annulleres, hvor-
hos allerede indbetalt kontingent ikke kan kræves tilbake.

Ved tegning av tillæggsforsikringer forholdes paa lignende
maate.

Naar der avholdes brandtakst over en eiendoms bygninger,
har eieren adgang til at forlange den i nærværende paragraf
omhandlede fortegnelse samtidig utfærdiget av takstbestyrer eller
takstmand.

Brandkassen utleverer skemaer til de i denne paragraf om-
handlede fortegnelser. Forsikringstageren kan, om ønskes, sam-
tidig avgi en fuldstændig og specifikert fortegnelse, som blir at
opbevare av Brandkassen.

§ 8. Naar begjæring om forsikring indkommer til kom-
missæren, noterer han straks den dag og det klokkeslet den er
mottat. Han gjennemgaar den i § 7 omhandlede fortegnelse
og paaser, at den er utført overensstemmende med de gjæl-
dende regler, og bevirker i tilfælde fortegnelsen berigtiget og
fuldstændiggjort, samt tar, forsaavidt det er paakrævet, saadant
forbehold, som i brandkasselovens § 27 er bestemt for byg-
ningsforsikring, hvorpaa han uopholdelig har at indmelde for-
sikringen og indsende fortegnelsen til Brandkassen, samt uten
særskilt betaling at meddele forsikringstageren bevis for mot-
tagelsen.

§ 9. Løsøret ansees forsikret fra den dag og det klokke-
slet, som er notert i henhold til § 8, medmindre:

1. Begjæringen angir et senere tidspunkt;
2. kommissionæren tar forbehold som i lovens § 27 for byg-
ninger bestemt;
3. løsøret bestaar i haandverkeres eller fabrikkers beholdning
av materialer og færdig eller under arbeide værende
produkt;
4. løsøret opbevares i 4de avdelings bygning, idet direktio-
nen i saa fald kan beslutte at forsikre kun en del av den
opgivne værdi.

Direktionens beslutning avgjør spørsmålet
om forsikringens ikrafttræden efter punkt 2, 3 og 4.

§ 10. Selv om intet forbehold er tat ved begjæringens

3 febr. mottagelse, har direktionen dog under særegne forhold adgang til helt eller delvis at avslaa at tegne en begjært løsøreforsikring samt likeoverfor bestaaende forsikringer under forandrede forhold at utslette forsikringen eller kun at beholde en del av forsikringssummen. Direktionens beslutning blir i saa tilfælde dog først gjældende 4 uker, efterat den er blit forsikringstageren meddelt.

Beslutter direktionen i betydelig omfang at negte forsikring av løsøre, eller oppstiller den i større utstrækning særegne betingelser, maa saadan beslutning forelægges representantskapet.

§ 11. Brandkassen utfærdiger forsikringsbevis, hvori angives, for hvilket beløp og mot hvilken kontingent forsikringen er tegnet. Hvis direktionen træffer særegne bestemmelser efter §§ 9 og 10, maa disse ogsaa anføres her. I dette tilfælde har forsikringstageren inden 8 dage efter forsikringsbevisets mottagelse ret til ved meddelelse til kommissionæren at træde tilbake fra forsikringen, som ellers ansees bindende for ham, indtil gjenstandene efter de for utmeldelse gjældende regler kan utgaa av forsikringen, dog saaledes at løpende forsikring altid er bindende for forsikringstageren mindst et aar.

§ 12. Det paaligger forsikringstageren at opgi, om der paa samme gjenstande er tegnet forsikring i andre forsikringsanstalter. Foreligger dobbelt forsikring, bortfalder Brandkassens ansvar.

Har Brandkassen kun overtat forsikring av en del av den i fortegnelsen opførte værdi eller av en bestemt del av de deri opførte gjenstande, kan det overskytende forsikres andensteds.

§ 13. Forsikringen ansees stiftet som fortløpende paa ubestemt tid, saaledes at den utenfor de i § 27 nævnte tilfælde først ophører, naar kontingenten viser sig uerholdelig (jfr. § 19).

For dem, som tidligere har sin løsøreforsikring i Brandkassen, skal der være adgang til at tegne korttidsforsikringer som tillæg til den fortløpende forsikring eller paa gjenstande, som ikke omfattes av denne, dog ikke for kortere tid end 3 maaneder, som ogsaa er den korteste tid, for hvilken korttidsforsikringer kan fornyes. Som korttidsforsikring ansees enhver forsikring, som tegnes for en bestemt tid. Saadan forsikring stiftes paa samme maate som den almindelige løsøreforsikring, men medfører ikke gjensidig ansvar.

§ 14. For løpende forsikring betales kontingent efter den bygnings klasse, hvori løsøret er beroende, med tillæg av fem og tyve procent, idet løsørets værdi bestemmer risikoens gruppe. Dog skal direktionen ha adgang til at forhøje til-

lægget indtil femti procent for mere brandfarlige strøk eller 3 febr. risikoer, samt til at nedsætte eller sløife tillægget for gode.

Beror løsøret i flere bygninger, som er henført til forskjellige klasser og avdelinger, og eieren ikke har fordelt forsikringssummen mellem disse, blir den gjennomsnittlige løsørekontingent at lægge til grund for beregningen.

For korttidsforsikring under et aar beregnes den almindelige løsørekontingent for det antal maaneder, for hvilke forsikringen er begjært tegnet, dog saaledes, at en del av en forsikringsmaaned regnes som en hel, og med tillæg av fem og tyve procent undtagen ved forsikring av avling, for hvilken saadan forhøielse ikke erlægges.

§ 15. Aarskontingent for løpende forsikring eller kontingent for korttidsforsikring blir i intet tilfælde at beregne med mindre end kr. 1,00.

§ 16. Ved forsikring av avling, brændtorv, ved etc. kan der tegnes forsikring for et bestemt beløp, hvorav der betales kontingent for det hele aar. Men eieren kan ogsaa ved at opgi avlingens høieste værdi og ved at oplyse, at den vil mindske ved regelmæssig avgang ved forbruk eller salg, opnaa at faa indtil høieste værdi dækket ved løpende forsikring mot kun at betale aarskontingent av syv tiendeparter av beløpet.

§ 17. Kontingenten for løpende forsikringer beregnes fra begyndelsen av den maaned, hvori indmeldelsen sker og maa vedblivende betales til slutningen av det tidsrum, hvori forsikringen efter de gjældende regler for opsigelse ophører. Paa samme maate forholdes, hvis der ved ændringer i forsikringen maa betales en høiere kontingent. Saafremt forsikringen undergaar ændringer, der betinger en lavere kontingent end den, hvortil den er tegnet, blir den lavere kontingent at beregne fra begyndelsen av næst paafølgende maaned, efterat ændringen har fundet sted, og den formeget erlagte kontingent at tilbakebetale.

Hvis direktionen i overensstemmelse med § 10 avslaar et andragende om forsikring eller for forsikringens overtagelse stiller betingelser, som ikke vedtages av forsikringstageren, eller hvis den utsletter en allerede tegnet forsikring, blir kontingenten med undtagelse av det i § 7, andet led, nævnte tilfælde kun at erlægge for den tid, hvori gjenstandene har været forsikret, dog mindst for en maaned, og saaledes, at en del av en maaned regnes som en hel.

§ 18. Kontingenten for den løpende løsøreforsikring erlægges forskudsvis.

Kontingenten for ny løpende forsikring og korttidsforsikring samt tillægskontingent paa grund av ændring i forsik-

3 febr. ringsforholdet betales senest inden 4 uker, efterat meddelelse om kontingentens størrelse er sendt forsikringstageren.

§ 19. Saafremt kontingenten ikke erlægges inden en maaned efter forfaldstid, kan forsikringen opsiges med 4 ukers varsel og skyldig kontingent inddrives ved utpankning.

Hos bygningsinteressenter bør utpankning og inddrivning ske saavidt mulig under ett, saavel for bygnings- som løsøre-kontingenten, saaledes at omkostningene kun beregnes av det samlede beløp.

§ 20. Indtræffer saa betydelig brandskade, at de derved foraarsakede utgifter ikke kan bestrides av avdelingens ordinære indtægter og dens opsamlede beholdninger, blir det manglende efter bestemmelse avgit efter lovens § 16 g at dække ved ekstraordinær kontingent, som utlignes paa de eiendele, som var forsikret paa den tid, da brandskaden indtraf, og efter daværende forsikringssum.

Naar flere brande efterhaanden har foraarsaket tapet, bestemmes det paa samme maate, naar utligning av ekstraordinær kontingent skal foregaa, og av hvilke forsikringssummer den skal utredes.

Det utlignede beløp erlægges ved de terminer og efter samme forhold, som er bestemt for den ordinære kontingent, og er iøvrig likestillet med denne. Dog skal løsøre, som er beroende i de til tariffens avdelinger for ildsfarlige bedrifter henførte bygninger, kun bidra efter samme forhold, som om det med sin forsikringssum hadde været henført til almindelige bygninger uten ildsfarlig bedrift. Er det erstatningsbeløp, som ved ekstraordinær kontingent skal inddrages, saa stort, at det tør befryktes at ville bli trykkende for interessenterne at utrede samme inden den tid, da avdelingen maa ha midlerne til sin raadighet, bør laan paa billige vilkaar søkes optat, forat den ekstraordinære kontingent kan fordeles paa flere terminer. Saa-dant laan kan paa den i lovens § 16 g angivne maate bestemmes optat mot utstedelse av obligationer lydende paa ihænde-haveren.

Naar ekstraordinær kontingent utskrives, blir den at utligne ogsaa paa forsikringssum for løsøre, beskadiget ved den ildsvaade, som har foraarsaket paalægget.

§ 21. For Brandkassens erstatningspligt for løsøre gjælder foruten de i lovens § 22, jfr. § 23 3dje led, anførte bestemmelser, at ogsaa skade, der under en brand forvoldes ved utflytning av løsøret og ved at gjenstande derunder bortkommer, erstattes.

§ 22. Indtræffer brandskade, maa forsikringstageren uten ophold meddele kommissionæren underretning derom med forklaring om ildens formentlige aarsak og skadens sandsynlige

beløp. Senest inden 6 uker efter branddagen, eller efterat 3 febr. branden er kommet til brandlides kundskap, maa han derhos sende kommissionæren erstatningskrav, ledsaget av en fortegnelse over saavel det reddede løsøre som over de avbrændte, bortkomne eller beskadigede gjenstande med tilføiende av deres værdi. Ved fortegnelsens avgivelse skal saavel Brandkassen som kommissionæren paa forlangende yde fornøden bistand.

Er denne fortegnelse ikke indkommet til kommissionæren inden denne tid, har brandlidte tapt sit krav paa erstatning, medmindre han kan godtgjøre, at han har været hindret fra inden dette tidsrum at tilveiebringe de fornødne oplysninger.

Hvis forsikringstageren vil søke erstatning hos Brandkassen for gjenstande, som under redning antages stjaalet eller paa anden maate retsstridig bortkommet, maa han, saasnart han dermed blir bekjendt, melde dette til stedets politimyndighet og nøiagtig betegne disse gjenstande.

Forsikringstageren er forpligtet til overensstemmende med sandheten og efter bedste vidende at meddele enhver av Brandkassen eller dens kommissionærer forlangt opplysning om skaden og dens omfang og at fremlægge alle i hans besiddelse værende eller til hans forføining staaende bøker og dokumenter, som kan godtgjøre rigtigheten av hans opgave.

§ 23. Ved erstatning av brandskade gjælder som grundsætning, at forsikringen kun tilsigter at erstatte det virkelig lidte tap efter de forsikrede gjenstandes værdi paa brandens tid.

Brandskadeopgjøret støttes til forsikringsbeviset og til den av forsikringstageren som grundlag for forsikringen avgivne fortegnelse, men med fuld ret for Brandkassen til ved efterfølgende revision at foreta reduktion paa grundlag av faktiske oplysninger om det ødelagte eller brandskadede løsøres virkelige værdi paa brandens tid. De i forsikringsbeviset for hver art gjenstande (jfr. § 7) angivne forskjellige forsikringssummer danner hver for sig grænsen for Brandkassens ansvar for hver enkelt art, uanset de forskjellige arters indbyrdes værdiforhold paa brandtiden og det opstaaede taps fordeling paa dem.

Størrelsen av fluktuerende beholdninger, saasom varer, avling, besætning med videre, maa forsikringstageren være forberedt paa i brandtilfælde at godtgjøre ved sine bøker, ved leverandørernes fakturaer eller ved kjendte personers bevidnelse o. s. v.

Hvis forsikringstageren ved avlingsforsikring ikke kan godtgjøre beholdningens størrelse paa brandens tid, er Brandkassen berettiget til at legge til grund for opgjøret den formodning, at avlingen fra 15 september daglig formindskes med 1/250.

3 febr. I tilfælde kun delvis forsikring (jfr. §§ 9 og 10) forholdes i overensstemmelse med lovens § 67, 2det led.

Er gjenstandene forsikret delvis i Brandkassen og delvis i andet selskap, erstattes skaden i forhold til de tegnede beløp.

§ 24. Brandkassens kommissionær i distriktet har at gjenemgaa brandlidtes opgaver og paastande om skadeserstatning og at indhente de nødvendige oplysninger. Han har derefter at indsende dokumenterne, ledsaget av sit forslag, til Brandkassen, som derhos altid er berettiget til ved speciel utsending at kontrollere opgaverne.

Blir forsikringstageren og Brandkassen ikke enige om brandskadeopgjøret, skal, saafremt nogen av dem forlanger det, værdien av de forsikrede gjenstande før og efter branden bestemmes ved skjøn av 2 sakkyndige skjønsmænd, opnevnt paa den ved lov av 3 juli 1914 bestemte maate.

Forsikringstagerens ret til at forlange skjøn indtræder dog først, efterat han har avgitt den i § 22 bestemte opgave.

Ved skjønnet er Brandkassen berettiget til at fordre særskilte takster avgitt over enhver i forsikringstagerens opgave spesifisert gjenstand.

Skjønnet er, forsaavidt værdien angaar, bindende for begge parter uten adgang til overskjøn, idet dog Brandkassen forbeholder sig sin lovlige ret likeoverfor forsikringstageren saavel med hensyn til forsikringsens gyldighet som hans retslige krav.

Skjønsmændenes godtgjørelse og mulige andre omkostninger ved skjønnet bæres av parterne med en halvdel hver.

Naar brandskadeopgjør volder større arbeide, kan Brandkassen derfor tilstaa kommissionæren særskilt godtgjørelse.

Den brandlidte er pliktig til at beholde alle beskadigede gjenstande mot at faa skaden paa samme godtgjort, men Brandkassen kan, om den finder skaden for høit ansat, overta de skadelidte gjenstande efter deres ved taksten satte værdi.

§ 25. Brandkassen skal ved erstatningens fastsettelse søke at hjelpe den forsikrede over vanskeligheter og i tilfælde, som er tvilsomme, eller hvor forholdet uten forsikringstagerens skyld ikke kan opklares, ta tilbørlig billighetshensyn under avgjørelserne.

Selv om en forsikret ved at støte an mot forsikringsbetingelserne eller paa anden maate har tapt sin erstatningsret, har direktionen, hvis forgaaelsen ikke er skedd mot bedre vidende, adgang til at yde erstatning efter billighet.

§ 26. Inden 4 uker, efterat erstatningens størrelse paa foran omhandlede maate er endelig fastsat, og efterforskningene angaaende brandens aarsak intet indeholder, som begrunder mistanke om, at den brandlidte efter de for bygningsforsikringen

gjældende lovregler har forbrutt sin erstatningsret, er brand. 3 febr. lidte berettiget til at erholde erstatningen utbetalt.

Naar Brandkassen helt eller delvis negter erstatning, maa brandlidte under tap av ethvert krav ha anlagt søksmaal til erstatningens indtale inden 6 — seks — maaneder, efterat Brandkassens skriftlige negtelse er ham meddelt.

Forbudet mot, at pant-, arrest- eller utlægshavere gjør sig betalt i erstatningssummen, gjælder ikke løsøreforsikringen. Brandkassen har dog ret til i indestaaende erstatningsbeløp at likvidere resterende kontingent.

§ 27. En løpende løsøreforsikring vedblir, saalænge løsøret eksisterer, indtil

- 1) det utmeldes, hvilket med 4 ukers varsel kan ske til hvert av aarets kvartaler;
- 2) forsikringen i medhold av § 10 helt eller delvis opsiges av Brandkassen;
- 3) forsikringen utslettes i henhold til § 19;
- 4) løsøret uten anmeldelse overflyttes til anden eiendom, forsaavidt overflytningen ikke er midlertidig, jfr. § 4, 3dje led.

Hvis forsikringstageren dør, fortsættes forsikringen uforandret, saavel under skifte som for efterlevende egtefælle, saalænge boets løsøre forblir uskiftet, eller for anden enearving, saalænge boets løsøre forblir samlet. Overgaar løsøret i andre tilfælde til ny eier, fortsættes forsikringen kun, forsaavidt den nye eier inden 4 uker skriftlig erklærer til kommissionæren, at han indtræder i den tidligere eiers forpligtelse, og direktionen ikke benytter sin adgang efter § 10 til at negte fortsat forsikring.

§ 28. Som godtgjørelse for sit arbeide med forsikringens stiftelse og indkrævning av kontingenten utbetales kommissionæren 10 pct. av kontingenten i hans distrikt, hvilken godtgjørelse direktionen i særegne tilfælde kan forhøie.

Git paa Kristiania slot den 3 februar 1917.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

6 febr.

Skrivelse fra Provianteringsdepartementet

av 6 februar,

hvorved i medhold av lov av 18 august 1914 og provisorisk anordning av 30 august 1916 de i prisliste 6 B av december 1916 fra Norske Garn- og Notfabrikkers Forening anførte priser med et tillegg av 10% — ti procent — fastsettes som maksimalpriser gjældende fra og med 12 februar 1917 for alt detaljsalg av bundne fiskeredskaper av hamp og bomuld. Undtat fra disse bestemmelser er færdigmonterte nøter (snurpe-nøter, landnøter og kilenøter m. v.).

Fra samme tid ophæves de under 2 januar 1917 av nærværende departement fastsatte maksimalpriser for detaljsalg av bundne fiskeredskaper av hamp og bomuld.

Salg til høiere priser end de fastsatte maksimalpriser straffes efter nævnte lov av 18 august 1914, jfr. lov av 23 juni 1916, og provisorisk anordning av 30 august 1916 med bøter eller fængsel indtil 6 maaneder.

6 febr.

Skrivelse fra Provianteringsdepartementet

av 6 februar,

hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre fra riket al slags frø.

Bestemmelsen træder i kraft straks.

 Utgiver: Byraachef Young.

 Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Kristiania.